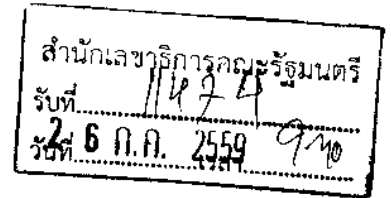

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๒/๕๕๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การร่วมรับรองเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๔๘ และ
การประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๑๙๐
ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙

จัดเข้าวาระ 26 ก.ค. 2559

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วนกรณีการร่วมรับรองเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๔๘ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่า กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเอกสาร จำนวน ๒๑ ฉบับ ประกอบด้วย

๑. เอกสารผลงานด้านเศรษฐกิจที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในฐานะประธานอาเซียนในปี ๒๕๕๙ ให้ความสำคัญ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

๑.๑ กรอบการดำเนินงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน (ASEAN Trade Facilitation Framework) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางพื้นฐานในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าภายในภูมิภาคอาเซียน

๑.๒ กรอบการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาหารของอาเซียน (ASEAN Food Safety Regulatory Framework) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักการและแนวนโยบายด้านอาหารปลอดภัยที่ตกลงกันในภูมิภาคอาเซียน ในการควบคุมดูแลความปลอดภัยของอาหารตลอดกระบวนการผลิตที่เป็นรูปแบบแนวทางเดียวกัน

๑.๓ กรอบการดำเนินงานในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยของอาเซียน (ASEAN Institutional Framework on Access to Finance for MSME) มีสาระสำคัญเป็นการเสนอแนวทางการขยายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกลุ่มวิสาหกิจดังกล่าว

๑.๔ แผนงานสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจในอาเซียน (Work Programme on Starting a Business in ASEAN) มีสาระสำคัญเป็นกำหนดแผนงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการจัดตั้งธุรกิจ เช่น การสร้างความโปร่งใสและปรับปรุงการกำหนดเป้าหมายของการบริหาร การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ

๑.๕ แนวทางการพัฒนาและความร่วมมือในเรื่องเขตเศรษฐกิจพิเศษของอาเซียน (ASEAN Guidelines for SEZ Development and Collaboration) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษในอาเซียน โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษระหว่างประเทศสมาชิก

เอกสารทั้งห้าฉบับข้างต้นเป็นการนำเสนอหลักการ แนวนโยบาย หรือแนวปฏิบัติด้านเศรษฐกิจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ โดยไม่มีการลงนาม และมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. แผนปฏิบัติการรายสาขาภายใต้แผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ (AEC Blueprint 2025) จำนวน ๑๑ ฉบับ ซึ่งผู้นำได้ให้การรับรองเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้แก่

๒.๑ แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการค้าสินค้าภายใต้อาเซียน (AEC 2015 Strategic Action Plan for Trade in Goods) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการเชิงกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในภูมิภาคได้อย่างเสรี มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการแข่งขัน

๒.๒. แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการค้าบริการอาเซียน (ASEAN 2025 Strategic Action Plan) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดมาตรการเชิงกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายการรวมตัวของภาคการค้าบริการในภูมิภาคที่ครอบคลุมและกว้างขวางยิ่งขึ้น การอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงานวิชาชีพและผู้เยี่ยมเยือนทางธุรกิจ และการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมด้านสุขภาพให้มีความเข้มแข็ง

๒.๓ แผนงานด้านการลงทุนอาเซียน (2016-2025 Investment Work Programme) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดการดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเปิดเสรีการลงทุน คัดกรองการลงทุน อำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดทำนโยบายการลงทุน

๒.๔ แผนยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานและการรับรอง (ASEAN Standards and Conformance Strategic Plan 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแผนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างโครงสร้างด้านมาตรฐานและการรับรอง กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล

๒.๕ แผนงานศุลกากรอาเซียน (Broad Directions for Customs Activities 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวยุทธศาสตร์ด้านศุลกากร เช่น การส่งเสริมความร่วมมือด้านศุลกากรในการรับมืออาชญากรรมข้ามชาติและการค้าที่ผิดกฎหมาย การอำนวยความสะดวกในการค้า ความร่วมมือด้านการประเมินมูลค่า

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการแข่งขันของอาเซียน (ASEAN Competition Action Plan 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแผนงานและเป้าหมายการดำเนินการ ได้แก่

การจัดทำกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน การสร้างกลไกเชิงสถาบัน เพื่อบังคับใช้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแข่งขันที่เป็นธรรม การส่งเสริมความร่วมมือด้านการแข่งขันในภูมิภาค และการประสานด้านนโยบายและกฎหมาย

๒.๗ แผนปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ของอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (ASEAN Strategic Action Plan for Consumer Protection 2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนด แผนปฏิบัติการในการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ การจัดทำกรอบการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน การเสริมสร้างความรู้แก่ผู้บริโภค การสนับสนุนความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนและธุรกรรมข้ามพรมแดน และการบูรณาการนโยบายด้านผู้บริโภคของอาเซียน

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน (ASEAN Intellectual Property Rights Action Plan 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแผนงาน ด้านทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ สมาชิก การพัฒนาระบบและเครือข่ายทรัพย์สินทางปัญญาในภูมิภาค การประสานทรัพยากร ด้านทรัพย์สินทางปัญญา และการสร้างสิทธิโดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือ

๒.๙ แผนยุทธศาสตร์ด้านระบบสถิติของประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Statistical System Strategic Plan 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนด ยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบสถิติของอาเซียนให้มั่นคงยั่งยืน การปรับปรุงการตอบสนอง ต่อความต้องการด้านสถิติเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ การปรับปรุงการเผยแพร่และการใช้ประโยชน์ จากสถิติ และการเสริมสร้างการพัฒนาและลดช่องว่างของการพัฒนา

๒.๑๐ แผนงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (ASEAN Work Programme on e-Commerce) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแผนงานด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ในด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี การคุ้มครองผู้บริโภค ความปลอดภัยของธุรกรรม และระบบการชำระเงิน

๒.๑๑ แผนงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกของอาเซียน (Work Plan for Enhancing the Global Value Chains Agenda in ASEAN) มีสาระสำคัญ เป็นการกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลกของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการสร้างนโยบายที่ดี การปรับปรุงสถิติและประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ การปรับปรุงการค้า บริการ การมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และการปรับตัว ต่อห่วงโซ่มูลค่าโลก

เอกสารจำนวนสิบเอ็ดฉบับข้างต้นเป็นการกำหนดกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ แผนงาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของอาเซียนตามแผนงานประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ โดยไม่มีการลงนาม และมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพัน ทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓. กรอบการตรวจสอบและประเมินผลสำหรับแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ (AEC 2025 Monitoring and Evaluation Framework) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบ และวิธีการในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๒๐๒๕ ภายใต้กลไกและวิธีการประเมินผลในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ โดยไม่มีการลงนาม และมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

๔. เอกสารที่จะรับรองร่วมกันกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

๔.๑ แถลงการณ์ร่วมระหว่างอาเซียน-จีนว่าด้วยความร่วมมือในการเสริมสร้างเสริมสร้างศักยภาพการผลิต (ASEAN-China Joint Statement on Production Capacity Cooperation) มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในการพัฒนาศักยภาพการผลิต ทั้งที่เป็นการดำเนินการโดยภาคเอกชนและภาครัฐ ในสาขาที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาไปสู่ความร่วมมือในระดับที่สูงขึ้น

๔.๒ แผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น ระยะ ๑๐ ปี (ASEAN-Japan 10-Year Strategic Economic Partnership Roadmap 2016-2025) มีสาระสำคัญเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

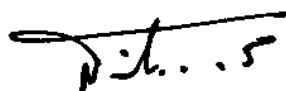
๔.๓ ขอบเขตการดำเนินการเพื่อการทบทวนทั่วไปตามความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (TOR for General Review of AANZFTA) มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ภาคีสมาชิกประเมินและจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาความตกลงฯ โดยการทบทวนบรรดาข้อบท ภาคผนวก และเอกสารแนบท้ายความตกลงฯ ในปี ๒๕๕๙ และทุก ๆ ห้าปีหลังจากนั้น

๔.๔ ความร่วมมือด้านการส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีด้านความโปร่งใส และข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบระหว่างอาเซียน-สหรัฐอเมริกา (ASEAN-US Cooperation in Fostering Transparency and Good Regulatory Practices) มีสาระสำคัญเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใสในการออกนโยบายและกฎระเบียบภายในประเทศเพื่อขจัดอุปสรรคทางการค้า และกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าการลงทุนระหว่างกัน

เอกสารทั้งสี่ฉบับข้างต้นเป็นการกำหนดความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาในด้านการพัฒนาศักยภาพการผลิตและด้านเศรษฐกิจ การประเมินและจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือพัฒนาความตกลง รวมทั้งการเสริมสร้างความโปร่งใสของนโยบายและกฎระเบียบเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน โดยไม่มีการลงนาม และมีได้ใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญามาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต तोตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๙๐๐ ต่อ ๒๔๑๐ (นางณัฏฐณิชาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th